

Uloga nastavnika/-ce u Bolonjskom procesu

Mirko Petrić

Odjel za sociologiju
Sveučilište u Zadru

Radionica u okviru ciklusa
Bologna na sociologiji i
Tempus projekta Moving ahead with
the Bologna Process in Croatia
Sveučilište u Zadru, 4. VI 2006

“kopernikanski obrat”

studenti/ce u središtu pozornosti

a student-centred approach

Bolonjski proces

implicitne pretpostavlja

- promjena uloge nastavnika/-ce

“zakonodavac” : “facilitator”

Bolonjski proces

eksplicite prepostavlja

- promjena tipa ciljeva

pragmatičniji pristup : “zapošljivost”

promjena uloge

otpor : neshvaćanje

nesnalaženje : nedostatak vještina

“kontinentalna Europa” : “zemlje tranzicije”

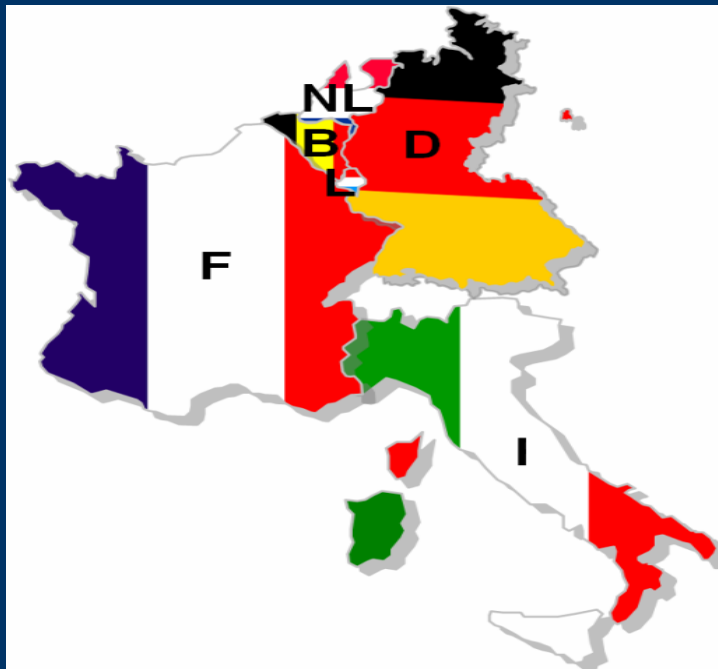
razlozi otpora

povijesni okvir

Bolonjski proces: priroda i tok
povijest europskih integracija
povijest sveučilišta

europske integracije

priroda procesa

1951

europske integracije

Rim 1958

europske integracije

Maastricht 1992

povijest sveučilišta

srednji vijek

(zajednica profesora i studenata)

devetnaestotoljetni model

(apstraktno znanje, profesori u središtu)

anglosaksonski : američki model

(elementi Bolonjskog modela prije “Bologne”)

Bolonjski proces

proturječja : sukob koncepcija

autonomija

politički : tržišni diktat

Bolonjski proces

ciljevi i metode provedbe

političke i instrumentalne
definicije

Bolonjski proces

ciljevi

- jačanje procesa europske integracije
- stvaranje jedinstvenog ekonomskog prostora
- povećavanje kompetitivnosti EU u globalnim razmjerima

Bolonjski proces

“instrumentalizacija znanja”

- “usklađivanje” ekonomskih, političkih i obrazovnih ciljeva
- poticanje razmjene kapitala i robe
 - transfer znanja unutar EU

Bolonjski proces

- ne dolazi sa sveučilišta
(“odozdo”)
- politička priroda procesa

Magna Charta Universitatum

(Bologna 1988)

- naglašava autonomiju sveučilišta
- konstatira potrebu za stalnom prilagodbom sveučilišta

Bolonjska povelja (1999)

(i dalje)

- mjesta održavanja : sveučilišni gradovi
- razina sastanaka: ministarska razina
(povećavanje stupnja obveznosti)

Projekt Tuning

The screenshot shows the homepage of the Tuning project website. The header features the Tuning logo (three overlapping loops in red, yellow, and blue) and the text 'Tuning Educational Structures in Europe'. Below the header, there is a navigation menu with links for 'What is Tuning?', 'Background', 'Aims and objectives', 'Organizational structure', 'Tuning Methodology', 'Subject Areas', 'Documents', 'Presentations', 'Publications', and 'Newsletter'. A central section titled 'What is Tuning?' includes a map of Europe and a text block explaining the project's focus on educational structures and content, rather than systems. The text mentions the Bologna Declaration of 1999 and the project's goal of making curricula comparable across European countries. A sidebar on the right contains a calendar and a visitor counter showing '247455 Visitors'.

The image shows the Tuning logo, which consists of three overlapping loops in red, yellow, and blue. To the right of the logo, the word 'Tuning' is written in a large, white, sans-serif font. Below the logo and title, the text 'Tuning Educational Structures in Europe' is written in a smaller, white, sans-serif font.

odgovor europskih
sveučilišta na
Bolonjski proces

Projekt Tuning

Projekt Tuning

pristup

- usklađivanje struktura
- različiti pristupi ostvarenju ciljeva

“fleksibilnost unutar općeg okvira”

= problem
(u nefleksibilnim kulturama)

funkcionalni vs. fleksibilni model školovanja

(industrijski : postmoderni)

Problemi ideologije i kulture

(osobito postsocijalistička društva)

- autoritativni : autoritarni pristup
- jednosmjernost : nedemokratski procesi
- nedostatak relacijskog pristupa

Problemi ideologije i kulture

(osobito postsocijalistička društva)

- klijentelizam : monetarno potaknut

(nerazvijene institucije autonomnosti
i odgovornosti)

(u Hrvatskoj: “slučaj” veleučilišta)

Problemi ideologije i kulture

(kontinentalna Europa)

- fundamentalna istraživanja

(i u rubnim područjima)

- akademska izvrsnost

+ primjenjivost

poremećeni omjeri radnog angažmana

20% administracija

40% nastava

40% znanstveno istraživanje

(više nastave i administracije)

povećana odgovornost

- za cjelinu nastavnog programa i studentskog uspjeha

(ne samo birga za znanstveni aspekt vlastitog predmeta)

povećana količina administracije

- transparentnost, mjerljivost
- izvedbeni programi, rezultati učenja, kompetencije, ugovori o učenju, dodatak diplomi

prilika

- Bolonjski proces = reformski proces
 - mijenja postojeće strukture
 - povećanje završnosti
(u Srednjoj i Južnoj Europi = kritično)
 - osnaživanje slabih u sustavu
(žene; studentska populacija)

početak promjene pristupa

- definirani elementi sustava

ECTS bodovi

rezultati učenja

kompetencije